

Ratnik i molitelj

Velikan znakovita imena - Jošua - cijelu zajednicu dovodi do konačnog uspjeha. To postiže akcijom i kontemplacijom

■ Piše p. Niko Bilić, SJ (dr. teol., FFDI, Zagreb)

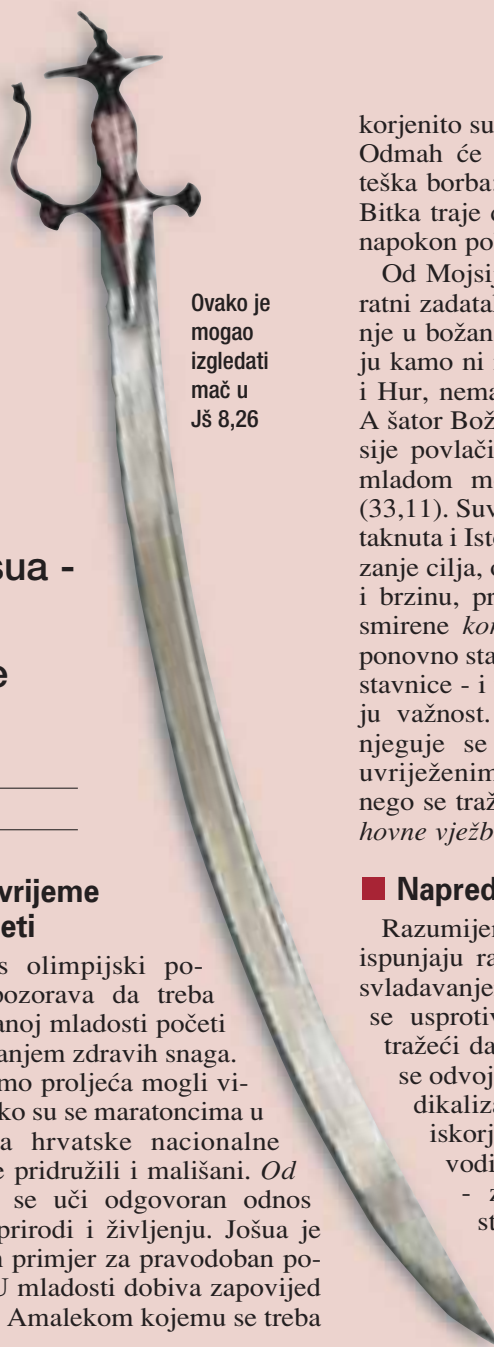
Jošua-osvajač u Bibliji je zaštitni znak za ono što će u Novom zavjetu postati središnja tema i odsudna zadaća: *ući u Kraljevstvo Božje* - a u Starom je zavjetu izraženo slikom osvajanja Obećane zemlje. Osvojiti prva mjesta, domoći se medalje - stvari su po sebi razumljive svakom športašu. Potiču. Ujedno su dodirna točka između religije i športa jer pogađaju čovjekovu *ispruženost* prema svrsi koju valja ostvariti.

■ Dug put

Sa 110 godina Jošua pripada među one kojima broj godina više nije simbolično preuveličan, nego se približava današnjim idealima. Jedna je svrha tjelovježbe zdrav i dug život prema Jošuinu uzoru. Ravan je svome učitelju i *majstoru* Mojsiju time što mu životni put obuhvaća četiri pozamašne biblijske knjige. Ali ga je i nadvisio jer uvodi cijelu zajednicu u baštinu. On dovršava zahtijevan put.

Jošua je poput *nestora* hrvatskog športa o kojima Olimp ustrajno izvješćuje jer prenose baklju olimpijskih ideala na nove naraštaje. Njegovu disciplinu u Bibliji označava poseban opis - "uratio je", koji ćemo jedino uz njegovo ime naći čak četiri puta (Jš 3,1; 6,12; 7,16; 8,10). Športash zna: poput Jošue *dugo vremena* (Jš 11,18) treba se boriti protiv moćnih suparnika da bi pobijedio.

Ovako je mogao izgledati mač u Jš 8,26

korjenito suprotstaviti (Izl 17,9.14). Odmah će Jošua iskusiti da je to teška borba: i dobiva i gubi (r. 11). Bitka traje do kraja dana, ali Jošua napokon pobjeđuje (r. 13).

Od Mojsija Jošua ne prima samo ratni zadatak, nego se s njime uspinje u božanske visine na gori Sinaju kamo ni najbliži suradnici, Aron i Hur, nemaju pristupa (Izl 24,14). A šator Božje objave kamo se Mojsije povlačio na molitvu postat će mladom momku trajno boravište (33,11). Suvremena tjelovježba, potaknuta i Istokom, zna da je za dosizanje cilja, osim treninga za jačanje i brzinu, prijeko potrebno vrijeme smirene *kontemplacije*. Šport nam ponovno stavlja pred oči da obje sastavnice - i tijelo i duh - imaju svoju važnost. Ni religijski život ne njeguje se samim aktivizmom i uvriježenim vanjskim običajima, nego se traži duboka molitva i *duhovne vježbe*.

■ Napredak

Razumijemo da mlada čovjeka ispunjavu ratnička strast i želja za svladavanjem suparnika. Jošua će se usprotiviti i učitelju Mojsiju, tražeći da ušutka proroke koji su se odvojili (Br 11,28). Takav radikalizam dobro će doći za iskorjenjivanje svega što zavodi na pohlepu i nevjernost - za bitku koja ispunja stranice i stranice *Knjige o Jošui*. Ali produljena molitvena iskustva - tako i veliki *psalam*

■ Na vrijeme početi

Danas olimpijski pokret upozorava da treba već u ranoj mladosti početi s razvijanjem zdravih snaga. Ovog smo proljeća mogli vidjeti kako su se maratoncima u utrci za hrvatske nacionalne parkove pridružili i mališani. *Od malena* se uči odgovoran odnos prema prirodi i življenju. Jošua je izvrstan primjer za pravodoban početak. U mladosti dobiva zapovijed za boj s Amalekom kojemu se treba

J. S. von Carolsfeld: Jošua nasljeđuje Mojsija (1851.-1860.). Bibel in Bildern

N. Poussin: Jošuaina pobjeda nad Amalekom (oko 1624./1625.).
Državni Muzej Peterburg

* iskrice *

Uraniti - ključ je mnogih pobjeda.
Za osvajanje treba i mišić i duša.
Vjernik trči na duge pruge.
Blagoslov - najbolji napad!

koji zajedno s Mojsijem piše (Pnz 31,19) i moli (32,4) - čine Jošuu kadrim da nakon učiteljeve smrti on postane slušatelj Božjega glasa. Preokret je očit: Jošuaina ruka, ispružena sa zavnutim mačem (*kídôn* Jš 8,18.26), postat će ruka blagoslivljateljica (17,14; 22,6).

Zbog poštivanja Božjih zapovijedi, Jošua će napokon biti ovjenčan častnim naslovom *sluga Gospodnji* (Jš 24,29), koji je u cijeloj knjizi dosljedno pripadao Mojsiju (14 puta). S pravom će ga dobiti Jošua koji je slavio prvu Pashu u Obećanoj zemlji (Jš 5,10) i izradio prvi prijepis Knjige Zakona (8,32).

■ Važno ime

Kad Jošua u mladosti s ostalima kreće izvidjeti teren i snage na drugoj strani (Br 13,17), odmah pomišljamo na važne športske pripreme i analiziranje suparničke taktike unaprijed. Jošua nam je još draži nakon povratka. Na temelju glasina buknuo je *strah*, a on - prvi put - ustaje pred zajednicom; hrabri je, upozoravajući na pravo stanje stvari i na njenu jakost (Br 14,9).

Jošua se otpočetka zapravo zove Hošea (Br 13,8.16). Mojsije mu daje novo ime po kojem ga poznaje-

mo, dodajući u hebrejskom izvorniku kao prefiks kraticu svetog Božjeg imena. S tim imenom Jošua je najava za svog novozavjetnog imenjaka. Hebrejsko "Jošua" u grčkom - pa onda i hrvatskom postaje - *Isus*. A značenje ostaje: "Bog spašava".

Francuski majstori: Izraelci prelaze Jordan. Pad Jerihona (oko 1475.-1480.), minijatura. Museum Meermanno Westreenianum

Literatura

1. Boling, R. G. (1982.). Joshua. A new translation with notes and commentary. New York: Doubleday & Company, Inc.
2. Grün, A. (2007.). Boriti se i ljubiti. Muškarac u biblijskoj perspektivi, preveo: R. Vukoja, 2. Izdanje. Zagreb: Kršćanska sadašnjost
3. Schäfer-Lichtenberger. C (1988.), "Joschua und Elischa - Ideal-Typen von Führerschaft in Israel". U Wünsch Jerusalem Frieden, 273-280
4. Tomić, C. (1995.). U zemlju obećanja. Zagreb: Veritas